

Til grundejere i projektområdet for Klimaklar Skibhus

Vedr. skybrud og oversvømmelser i Skibhuskvarteret

Kære grundejere i projektområdet for Klimaklar Skibhus

Først og fremmest tak fordi vi som Odense Kommune og VandCenter Syd måtte komme og tale med jer til vejmødet 30. august 2023 på hjørnet af Bøgebjergvej og Helsingborggade i forbindelse med Klimaklar Skibhus og august måneds skybrud.

I august oplevede Odense flere ekstreme hændelser i form af skybrud. Desværre forårsagede dette oversvømmelser af flere veje og ejendomme – herunder nogle af jeres boliger i Skibhuskvarteret. Vores data viser, at jeres kvarter var udsat for tre skybrud fordelt på to lørdage henholdsvis den 12. og den 26. august.

Lørdag den 12. august - ét skybrud:

- 36 mm regn på 30 minutter
- Samlet på et døgn: 66,8 mm

Lørdag den 26. august - to skybrud:

- Formiddag: 27 mm regn på 30 minutter
- Eftermiddag: 17 mm regn på 30 minutter
- Samlet på et døgn: 67 mm

Der findes data tilbage fra 1979, og der er ikke på noget tidspunkt blevet målt tilsvarende hændelser. Det, der kommer tættest på, er et skybrud i 2006, hvor der blev målt 38,4 mm regn på et døgn ved nærmeste målestation.

Målingerne viser også, at det netop var Odense C - nærmere bestemt midtbyen og Skibhuskvarteret - der var hårdest ramt af skybruddene i august i år. De målte vandmasser svarer til hændelser, der statistisk set sker sjældnere end med 40-50 års mellemrum. Det betyder også, at der var tale om regnmængder langt over det, som VandCenter Syd har ansvaret for. Kloakkerne er ikke bygget til og må ikke bygges til at klare nedbør i så store mængder.

Klimaklar Skibhus

Vi er blevet gjort bekendt med – blandt andet på vejmødet i august 2023 – at der blandt grundejere i projektområdet er en opfattelse af, at Odense Kommune og VandCenter Syd har lovet, at Klimaklar Skibhus vil sikre jeres boligområde imod skybrud.

På den baggrund har både vandselskabet og kommunen lavet en gennemgang af dokumenter og kommunikation i forbindelse med Klimaklar Skibhus. Vi har ikke fundet dokumenter eller udsagn, som viser, at der er blevet givet et sådan tilsagn.

Gennemgangen efterlader dog ingen tvivl om, at der har været en tydelig intention om også at arbejde for at finde skybrudsløsninger som en del af Klimaklar Skibhus. Derfor er mulighederne også blevet undersøgt, men grundet lovgivning og manglende finansieringsmuligheder har det ikke været muligt at realisere håndteringen af skybrud. Fokus i projektet er derfor lagt på arbejdet med at håndtere hverdagsregn.

Vi erkender og beklager, at kommunikationen omkring håndtering af skybrud har været mangelfuld, og at det derfor kan efterlade jer grundejere med en anden opfattelse af, hvad indholdet af Klimaklar Skibhus er.

Der er også blevet udtrykt en bekymring for, at de nye vejbede har været med til at forstærke problemerne ved store mængder regn. Men det er ikke tilfældet. Efter skybruddene i august har VandCenter Syd testet vejbede og kloakforhold ved at tilføre vand fra en tankvogn i de mængder og den hastighed, som bedene er lavet til at håndtere. Testen viser, at vejbedene virker helt efter hensigten.

Vi kan derfor klart og tydeligt sige, at bedene ikke har forværret situationen under skybruddene. Oversvømmelserne skyldtes alene, at der var tale om ekstreme forhold, der ikke tidligere er set i samme omfang, og som hverken vejbede eller kloakker kan eller skal kunne klare.

Et andet emne, der har været del af samtalerne efter skybruddene, er grunden på hjørnet af Victoriagade og Helsingborggade. Den ejes af Odense Kommune, men der er ved kommunens overtagelse af grunden sket en fejl ved tinglysningen. Den fejl er ved at blive udredt. Derefter kan vi fortsætte arbejdet og undersøge, hvorvidt vi kan realisere den del af projektet.

Det er vigtigt at påpege, at grunden kan indgå i en rekreativ løsning, der samtidig giver yderligere rensning og forsinkelse af regnvand og dermed også bidrager til en lidt større kapacitet til regnvandshåndtering i projektområdet. Men det er desværre ikke en løsning, der kan forhindre oversvømmelser i tilfælde af skybrud.

Et af succeskriterierne for Klimaklar Skibhus er også, at grundejere i projektområdet frivilligt afkobler deres regnvand fra kloakkerne. På nuværende tidspunkt har kun 25 ud af 220 grundejere helt eller delvist afkoblet deres regnvand. Afkoblingerne vil give mere plads i kloaksystemet, når det regner, og vil derfor generelt være med til at reducere antallet af kælderoversvømmelser ved regnhændelser – selvom det ikke kan forhindre oversvømmelser i tilfælde af skybrud. Vi håber derfor, at vi i fællesskab kan arbejde videre med at afkoble regnvand.

Lovens rammer

Lovgivningen sætter nogle klare rammer for, hvordan ansvaret for at håndtere nedbør er fordelt:

- Vandselskabet skal håndtere hverdagsregn. Hverdagsregn er den mængde nedbør, der hører ind under serviceniveauet for kloakkerne. Det vil sige den mængde nedbør, der statistisk set ikke overstiger, hvad der falder hvert 5. år i separatkloakerede områder og hvert 10. år i fælleskloakerede områder.
- Kommunen skal planlægge for klimatilpasning ved nyt byggeri. Det betyder, at kommunen skal sikre, at nybyggeri ikke bliver planlagt uhensigtsmæssigt i forhold til den stigende mængde nedbør.
- Grundejere har ansvaret for at sikre egen ejendom mod oversvømmelser.

Skybruddene i august i år var så kraftige, at det når ud over det ansvarsområde, forsyningsselskabet og kommunen skal håndtere.

Det videre samarbejde

Både Odense Kommune og VandCenter Syd er optagede af at ruste by og borgere bedst muligt mod fremtidens ændrede klima, men der er desværre ingen lette løsninger. Lige som i mange andre byer er der i Odense en del områder, der må leve med en risiko for oversvømmelser, og det er desværre hverken teknisk eller økonomisk muligt for Odense Kommune at sikre hele byen mod skybrud.

Vi har noteret os, at I også oplever problemer med hverdagsregn, og som kommune og vandselskab ønsker vi sammen med jer at belyse og drøfte både problemstillinger og mulige løsningsforslag. I den forbindelse vil vi snarest tage initiativ til at samle en kontaktgruppe bestående af repræsentanter fra grundejere i Skibhuskvarteret, som kan være udgangspunktet for et videre samarbejde.

Desuden er politikerne i Klima- og Miljøudvalget på udvalgsmødet den 19. september 2023 blevet orienteret om skybrudshændelserne i august og forholdene omkring projektet Klimaklar Skibhus.

Vi håber, dette brev har bidraget til en større klarhed, og at vi sammen kan komme videre med Klimaklar Skibhus.

Venlig hilsen

Mads Leth
Direktør i VandCenter Syd

Michael Wognsen Frederiksen
Direktør i Klima- og Miljøforvaltningen i Odense Kommune

